

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT JAKOŚCI EDUKACJI

Warszawa, 10 listopada 2015 r.

DJE-WEK.4019.205.2015.TK

**Dyrektorzy szkół podstawowych,
Dyrektorzy gimnazjów,
Dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych**

Szanowni Państwo,

w związku z zapytaniami i wątpliwościami kierowanymi do Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczącymi zasad udostępniania prac uczniom i ich rodzicom uprzejmie informuję, że kwestie te są regulowane w znowelizowanej ustawie o systemie oświaty¹.

Ocenianie uczniów

W procesie nauczania nauczyciele ustalają oceny (bieżące i klasyfikacyjne), wskazujące na poziom i postęp w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności nabywanych w trakcie nauki. Ocenianie osiągnięć ucznia przeprowadzane jest na bazie wymagań określonych w podstawie programowej oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania.

Istota oceniania bieżącego

Ocena bieżąca jest nieodzownym elementem procesu nauczania, z którym uczeń styka się na każdej lekcji. Istotą oceniania bieżącego jest stałe monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie mu (na bieżąco) informacji o jego osiągnięciach, które stanowią motywację do dalszego działania. Ocenianie bieżące jest również źródłem bardzo istotnych dla ucznia (i jego rodziców) informacji – wskazuje no to co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak uczeń powinien się dalej uczyć, aby osiągnąć sukces.

Nauczyciele mają obowiązek poinformować uczniów i ich rodziców o sposobach sprawdzania osiągnięć ucznia stosowanych przez nich w procesie nauczania. Jednym z powszechnie stosowanych sposobów sprawdzania osiągnięć, są prace pisemne wykonywane przez ucznia – klasówki, sprawdziany, kartkówki itp.

Udostępnianie sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych uczniów
Przepis art. 44e ust. 4 ustawy stanowi², że sprawdzone i ocenione prace pisemne

¹ Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 357).

ucznia są udostępniane uczniowi i jego rodzicom. Oznacza to, że uczeń i jego rodzice nie muszą zwracać się do nauczyciela z wnioskiem o udostępnienie pracy (tak stanowiły dotychczasowe przepisy³). Nauczyciel ma obowiązek udostępnić sprawdzone i ocenione bieżące prace pisemne⁴.

Uzyskanie sprawdzonej pracy pisemnej jest również wyrazem prawa ucznia i jego rodzica do bezpośredniego dostępu do informacji o postępach w nauce lub ich braku, wskazującej nad czym uczeń musi popracować, aby uzupełnić te braki lub rozwinąć swoje umiejętności.

Jednocześnie art. 44e ust. 6 ustawy wskazuje, że szkoła musi określić w swoim statucie sposób tego udostępniania. Przy wyborze sposobu udostępniania sprawdzonych prac, szkoła powinna wziąć pod uwagę realne możliwości szybkiego otrzymania przez ucznia i jego rodziców danej pracy, np.: przekazanie zainteresowanym oryginału pracy lub jego kopii, udostępnienie pracy do domu z prośbą o zwrot pracy podpisanej przez rodziców itd.

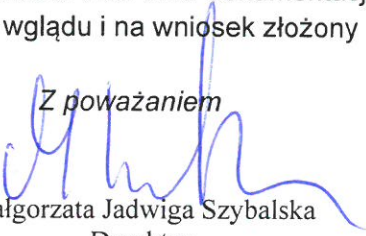
Udostępnianie prac do wglądu tylko na terenie szkoły (np. w czasie organizowanych przez szkołę spotkań z rodzicami) nie spełnia warunku swobodnego dostępu rodziców ucznia do informacji o postępach i trudnościach w nauce ich dziecka.

Ważne jest aby określony przez szkołę sposób udostępniania sprawdzonych prac był w pełni akceptowany przez uczniów i ich rodziców, jako pełnoprawnych uczestników procesu kształcenia.

Udostępnianie innej dokumentacji przebiegu nauczania uczniów

Znowelizowana ustawa o systemie oświaty utrzymuje natomiast dotychczasowe regulacje dotyczące innej dokumentacji przebiegu nauczania. Dokumentacja dotycząca m.in. egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego, sprawdzianu wiadomości i umiejętności oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia⁵ jest udostępniana tylko do wglądu i na wniosek złożony przez ucznia lub jego rodziców.

Z poważaniem

Małgorzata Jadwiga Szybalska
Dyrektor
Departament Jakości Edukacji

² Przepisy rozdziału 3a ustawy weszły w życie z dniem 1 września 2015 r.

³ § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562. z późn.zm.).

⁴ Zgodnie z art. 44e ust. 4 ww. ustawy.

⁵ Zgodnie z art. 44e ust. 5 ww. ustawy.